

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2018.3.28.
JOIN(2018) 5 final

KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a katonai mobilitásról szóló cselekvési tervről

1. BEVEZETÉS: A KATONAI MOBILITÁS JAVÍTÁSA AZ UNIÓBAN

Az Unió helyzetéről szóló, 2017-es beszédében¹ Juncker elnök is hangsúlyozta annak fontosságát, hogy 2025-re létrejöjjön a teljes értékű európai védelmi unió. Az EU már most is megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy hatékonyabb, reagálóképesebb és összetartóbb Unió jöjjön létre, amely képes a béke előmozdítása és a polgárok és területek biztonságának garantálása terén érvényesíteni az EU közös érdekeit és prioritásait, amint azt az EU kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégia² is sürgette. Az európai védelmi cselekvési terv és különösen az Európai Védelmi Alap mutatja Európa elkötelezettségét, hogy bátor fellépéssel támogassa a tagállamokat. Az Európai Unión belüli katonai mobilitás javítása az e célból tett gyakorlati lépések egyike, amely hozzájárul egy olyan, védelmet nyújtó Unió létrehozásához, amely hatékonyan valósítja meg az európai szolidaritást és kölcsönös segítségnyújtást³.

Huszonöt uniós tagállam úgy döntött, hogy a katonai mobilitást a 2017. december 11-én elindított állandó strukturált együttműködés⁴ keretében tett kötelező erejű kötelezettségvállalások közé sorolja. A Tanács 2018. március 6-án szintén elfogadott egy ajánlást az állandó strukturált együttműködés végrehajtásának ütemtervéről, valamint egy határozatot az állandó strukturált együttműködés keretében kidolgozandó projektek jegyzékének létrehozásáról⁵. 2017 decemberében a 2016. júliusi EU-NATO együttes nyilatkozat⁶ végrehajtására irányuló új javaslatok közös csomagja⁷ kiegészült a katonai mobilitással. Az Európai Tanács 2017 decemberében⁸ felkérte a főképviselőt, a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket a katonai mobilitás terén, mind az állandó strukturált együttműködés keretében, mind pedig az EU-NATO együttműködés keretében.

Az uniós megközelítés vezérelvei

Az Európai Unió katonai mobilitásának javításáról szóló, 2017. novemberi közös közlemény⁹ nyomán követéseként, valamint az Európai Védelmi Ügynökség keretében a határokon átnyúló, Európán belüli katonai szállítással foglalkozó ad-hoc munkacsoport ütemtervére építve e cselekvési terv célja, hogy koherens keretet biztosítson a

¹ Az Unió helyzetét értékelő beszéd, 2017. szeptember 13.: http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_hu.htm

² Az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiája, a Külügyek Tanácsának következtetései, 2016. november 14.

³ Az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (7) bekezdése.

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/media/32000/st14866en17.pdf>

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/media/33064/council-recommendation.pdf>

⁶ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6393-2018-INIT/hu/pdf>

⁷ <http://www.consilium.europa.eu/media/21481/nato-eu-declaration-8-july-en-final.pdf>

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/media/31947/st14802en17.pdf>

⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_communication_to_the_european_parliament_and_the_council_-_improving_military_mobility_in_the_european_union.pdf

folyamatban lévő és jövőbeli programok, projektek, kezdeményezések és tevékenységek számára. Ez lehetővé teszi egy összehangoltabb uniós megközelítés kialakítását, a tagállamok közötti szolidaritás megerősítését és az uniós hozzáadott érték javítását.

A fegyveres erők jobb mobilitása az Unión belül és kívül fokozni fogja az európai biztonságot azáltal, hogy lehetővé teszi az uniós tagállamok számára, hogy gyorsabban cselekedjenek védelmi szükségleteikkel és felelősségeikkel összhangban, mind a közös biztonság- és védelempolitikai missziók és műveletek, mind a nemzeti és nemzetközi tevékenységek során (pl. a NATO keretében).

E cselekvési terv végrehajtása szempontjából kulcsfontosságú az uniós tagállamokkal – beleértve valamennyi érintett szereplőt – való szoros együttműködés. Erre az EU-tagállamoknak a területükkel, valamint a katonai mozgásokra vonatkozó nemzeti döntéshozatali folyamataikkal kapcsolatos szuverenitásának teljes körű tiszteletben tartása mellett kerül sor. Emellett az uniós intézmények, ügynökségek és szervek, valamint a tagállamok illetékes nemzeti hatóságai közötti együttműködés megerősítésére irányuló lépésekre az érintett szereplők különböző hatásköreinek teljes mértékű tiszteletben tartása mellett kerül sor. Annak érdekében, hogy az eredmények kiegészítsék egymást, biztosítani kell a jelenlegi cselekvési terv és a katonai mobilitással kapcsolatos állandó strukturált együttműködési projekt közötti szoros koordinációt.

Fontos a NATO-val a katonai mobilitás terén az együttes nyilatkozat végrehajtása keretében folytatott további együttműködés is. A Tanács 2017. decemberi következtetéseinek megfelelően a NATO-val a katonai mobilitás valamennyi területe (szárazföldi, tengeri, légi) terén folytatott együttműködés és konzultáció személyzeti szinten, rendszeres találkozókon történik. A cél az EU és a NATO közötti koherens megközelítés és szinergiák biztosítása a meglévő – többek között jogi, infrastrukturális és eljárási – akadályok hatékony leküzdése érdekében, megkönnyítve és meggyorsítva ezzel a katonai személyzet és anyagok mozgását és határátlépését, teljes mértékben tiszteletben tartva a szuverén nemzeti döntéseket. Ezt az együttműködést teljesen nyíltan és átláthatóan, mindkét szervezet döntéshozatali autonómiájának és eljárásainak tiszteletben tartása mellett, befogadó és kölcsönös módon kell megvalósítani, anélkül, hogy bármely uniós tagállam biztonság- és védelmi politikájának sajátos jellege sérülne. A valamennyi érdekelt féllel való együttműködés célja a koordináció és az eredményesség optimalizálása, az összes szinergia kihasználása érdekében.

A határokon átnyúló katonai szállítással foglalkozó ad-hoc munkacsoport eredményei

E cselekvési terv az Európai Védelmi Ügynökség keretében annak irányítóbizottsága 2017. szeptemberi határozatával létrehozott ad hoc munkacsoport által kidolgozott katonai mobilitási ütemtervre épül. Az ad hoc munkacsoport ütemterve a következő négy szempont tekintetében azonosította a katonai mobilitás javítására vonatkozó feladatokat, felelősségi köröket és ambiciózus határidőket: jogi szempontok; vámügyek; katonai

követelmények, beleértve az infrastruktúrához kapcsolódó katonai szabványokat; valamint a határokon átnyúló forgalmi engedélyek, beleértve a diplomáciai engedélyeket is. Az Európai Védelmi Ügynökség irányítóbizottsága 2018. február 9-én üdvözölte az ütemtervet, és megbízta az Európai Védelmi Ügynökséget, hogy e cselekvési terv végrehajtása keretében is folytassa a katonai mobilitás javítására irányuló további munkát, és éves rendszerességgel tegyen jelentést az elért eredményekről.

Ezen túlmenően az EU tagállamai számos, az Európai Védelmi Ügynökség által támogatott együttműködési projektben és kezdeményezésben vesznek részt, úgymint: a „mozgás és szállítás” projektcsoport¹⁰, az EU multimodális szállítási csomópontja¹¹ és a diplomáciai engedélyekről szóló technikai megállapodás¹².

2. MEGHATÁROZOTT INTÉZKEDÉSEK

2.1. Katonai követelmények

Az EU és tagállamai szükségleteit tükröző katonai követelmények azonosítása és az azokról szóló megállapodás az EU egész területén a hatékony megközelítés kiindulópontja lesz, amely az alábbi szakaszokban meghatározott összes többi intézkedést felöleli. E követelményeknek tartalmazniuk kell a katonai mobilitáshoz szükséges infrastruktúra meghatározását is. Előírják az uniós tagállamok számára, hogy az összkormányzati megközelítést kövessék, és hogy a védelmi minisztériumokon kívül más illetékes nemzeti hatóságokat is bevonjanak.

Uniós szintű kulcsintézkedések:

- Az Európai Külügyi Szolgálat/az Európai Unió Katonai Törzse – az uniós tagállamokkal, a Bizottsággal és az érintett uniós ügynökségekkel és szervezetekkel (beleértve az Európai Védelmi Ügynökséget is) szorosan együttműködve, illetve adott esetben a NATO-val konzultálva – kidolgozza a katonai követelményeket.
- Felkérjük a Tanácsot, hogy 2018 közepéig vizsgálja meg és validálja a katonai követelményeket, bevonva az érintett előkészítő szervezeteket, többek között az EU Katonai Bizottságát is.

¹⁰ A „mozgás és szállítás” projektcsoport (Project Team Movement and Transport, PT M&T) az uniós tagállamok szakértőit foglalja magában azzal a céllal, hogy azonosítsák az együttműködés lehetséges területeit, értékeli az együttműködési tevékenységek megvalósíthatóságát és növeljék a katonai szükségletek egységességét. A PT M & olyan platform, ahol az EU tagállamai információt cserélnek a folyamatban lévő, a mozgással és a közlekedéssel kapcsolatos tevékenységekről azzal a céllal, hogy a folyamatban lévő kezdeményezések előnyeit élvezhessék, elkerülve ugyanakkor a munka megkettőződésének kockázatát.

¹¹ <https://www.eda.europa.eu/what-we-do/activities/activities-search/eu-multimodal-transport-hubs>

¹² <https://www.eda.europa.eu/docs/default-source/documents/dic-ip.pdf>

2.2. Közlekedési infrastruktúra

A közlekedési infrastruktúra politikája egyértelmű lehetőséget kínál a védelmi igények és a meglévő uniós politikák, különösen a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T)¹³ közötti szinergiák növelésére. Ebben az összefüggésben alkalom nyílik az EU hozzáadott értékének bemutatására és a közpénzek hatékonyabb felhasználására.

Kísérleti program

Az uniós szintű megközelítés megvalósíthatósági ellenőrzése során az észt elnökség 2017-ben kísérleti elemzést kezdeményezett a transzeurópai közlekedési hálózat Északi-tengeri–balti folyosójának országai számára¹⁴, bevonva azok védelmi és közlekedési képviselőit. Az elemzés célja az alábbiakban ismertetett lépések kezdeményezése a teljes körű elemzés szempontjából hasznos előzetes elemek azonosítása érdekében.

Ez a kísérleti program valóban hasznosnak bizonyult. A kísérleti projektben részt vevő tagállamok már azonosították a katonai célú közlekedési hálózataikban azokat a gyenge pontokat, amelyeket korszerűsíteni kell, és összeállították az ehhez kapcsolódó prioritási listát.

Két konkrét példa: az elemzés kimutatta, hogy több tagállam úthálózatán a közúti hidak legnagyobb akadálymentes magassága, valamint egyes hidak súlytűrése nem elegendő a túlméretezett vagy túlsúlyos katonai járművek esetében; hasonlóképpen, a vasúti szállítás tekintetében bizonyos esetekben nincs elegendő rakodási kapacitás a túlméretezett katonai felszerelések szállításához.

A kísérleti projekt megállapította, hogy jelentős lehetőségek rejlenek a kettős felhasználású polgári-katonai infrastruktúrában, többek között olyan multimodális platformok által, amelyek lehetővé teszik az eszközök gyors áttételét a kikötőkből és a repülőterekről a vasútra és az útpályára, továbbá a belvízi terminálok kapacitásának javítása, valamint az áruszállítási vasútvonalak megfelelő rakszelvényei révén. Mindezt tovább kell finomítani az e cselekvési tervben meghatározott intézkedések nyomán, de a kísérleti projekt megerősítette, hogy az alkalmazott – az alábbi keretes írásban bemutatott – módszertan működik.

Az EU közlekedési infrastruktúrájának felhasználása kettős polgári-katonai célokra

Amint az az ad hoc munkacsoport ütemtervében szerepel, a cél a kísérleti program kiterjesztése és elmélyítése azzal a céllal, hogy értékeljék, a transzeurópai közlekedési hálózatról szóló rendelet által az összes közlekedési mód közül prioritásként kiemelt

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

¹⁴ Hollandia, Belgium, Németország, Lengyelország, Litvánia, Lettország, Észtország és Finnország.

meglévő közlekedési infrastruktúra és annak műszaki követelményei milyen mértékben releváns és elégséges a személyzet és az eszközök katonai célú szállítására, és amennyiben ez nem áll fenn, felmérjék és fejlesszék a további infrastruktúraszakaszokat és -elemeket, valamint korszerűsítsék a követelményeket.

Unió szintű kulcsintézkedések:

- 2018 végéig a Bizottság a tagállamokkal, az Európai Külügyi Szolgálattal/az EU Katonai Törzsével és az Európai Védelmi Ügynökséggel együttműködve azonosítja egyrészt a transzeurópai közlekedési hálózatra alkalmazandó jelenlegi műszaki követelmények közötti különbségeket, másrészt pedig azt, hogy mi lenne megfelelő a katonai szállítás számára. Emellett a földrajzi hatályhoz kapcsolódó hiányosságok is azonosításra kerülnek.
- A Bizottság szolgálatai 2019-ig azonosítják a transzeurópai közlekedési hálózat katonai közlekedésre alkalmas részeit, beleértve a meglévő infrastruktúra szükséges korszerűsítését. A kettős felhasználású projekteket külön azonosítják és költségeiket számszerűsítik. A megállapítások alapján azonosítják a kiemelt projektek listáját. Emellett becslést készítenek a transzeurópai közlekedési hálózat katonai szükségleteket érintő beruházásainak teljes mennyiségéről.
- A Bizottság 2020-ig értékelni fogja, hogy szükséges-e a transzeurópai közlekedési hálózatról szóló rendelet módosítása a korszerűsített műszaki követelmények felvétele érdekében – esetleg a katonai követelményekre is kiterjedően.
- 2019 végéig a Bizottság az érintett felekkel együttműködve meghatározza a katonai és polgári adatbázisok (TENtec) összekapcsolásának megvalósíthatóságát és bármely ilyen intézkedés lehetséges hatókörét. Ennek alapján a Bizottság azonosítani fogja a TENtec funkcióinak e célok érdekében szükséges további kiigazításait, és meghatározza az adatbázisok naprakészen tartására vonatkozó eljárást.
Folyamatban: A Bizottság továbbra is törekedni fog a transzeurópai közlekedési hálózat és a releváns űrprogramok (pl. EGNOS/Galileo) közötti szinergiák kialakítására.

Felkérjük a tagállamokat következőkre:

- A lehető leghamarabb hozzanak létre egyablakos ügyintézési pontot a közlekedési infrastruktúrához való katonai célú hozzáférés céljára.
- A közlekedési infrastruktúra kiépítése során következetesen vegyék figyelembe a katonai követelményeket.

2.3. Szabályozási és eljárási kérdések

2.3.1. Veszélyes áruk

A veszélyes áruk szárazföldi szállítása olyan terület, ahol az EU tagállamai és a Bizottság aktívan részt vesznek a nemzetközi egyezmények komplex rendszerének és az ENSZ ajánlásainak kidolgozásában. Ezek azonban csak polgári használatra érvényesek, míg az

EU tagállamai nemzeti szabályokat alkalmaznak, amikor katonai szállítmányok – beleértve a veszélyes áruk szállítását is – szabad mozgásának biztosításáról van szó. A polgári szabályoktól való eltéréshez eseti engedély szükséges, ami késedelmet okoz.

A katonai erőkre vonatkozó szabályoknak a meglévő uniós jogszabályokkal való összehangolása növelheti a biztonságot, emellett pedig szinergiákat és koherenciát biztosíthat a veszélyes áruk szállításához a katonai területen, anélkül, hogy gyengítené a polgári területre vonatkozó szabványokat.

Uniós szintű kulcsintézkedések:

- 2019 tavaszáig az Európai Védelmi Ügynökség az Európai Külügyi Szolgálattal/az EU Katonai Törzsével és minden más érintett hatósággal szoros együttműködésben felmérést végez a következő témákban: nemzeti rendelkezések, a szükségletek meghatározása, a meglévő polgári harmonizált szabályok megfelelése, valamint további rendelkezések vagy kiigazítások szükségessége. A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy aktív támogatást nyújtsanak ezen eljárásban.
- Folyamatban: A Bizottság szolgálatai az Európai Külügyi Szolgálattal/az Európai Unió Katonai Törzsével szoros együttműködésben és az Európai Védelmi Ügynökség támogatásával továbbra is elősegítik a veszélyes áruk szállításával foglalkozó polgári és katonai szakértők közötti ismeretek cseréjét.
- A Bizottság szolgálatai – szoros együttműködésben az Európai Külügyi Szolgálattal/az Európai Unió Katonai Törzsével és az Európai Védelmi Ügynökséggel – 2020-ig értékeli az uniós szintű további intézkedések megvalósíthatóságát és szükségességét.
- 2019 nyaráig az Európai Védelmi Ügynökség a tagállamokkal és az Európai Külügyi Szolgálattal/EU Katonai Törzsével szoros együttműködésben megvizsgálja a tagállamok területén a légi közlekedésre (szállítás és kezelés) vonatkozó szabályok és eljárások között a katonai szállítás tekintetében vett összhang javításának megvalósíthatóságát.

2.3.2. Vám és hozzáadottérték-adó

Az ad hoc munkacsoport munkája során egyes tagállamok működési nehézségekről számoltak be, amelyek abból erednek, hogy a 302. sz. formanyomtatvány használata nem egyértelmű a katonai áruknak az uniós tagállamok fegyveres erői által vagy nevében történő ideiglenes kivitele és újbóli behozatala tekintetében.

Unió szintű kulcsintézkedések a vám területén:

- 2018 végéig a Bizottság szolgálatai az Európai Unió tagállamaival, az Európai Külügyi Szolgálattal/az Európai Unió Katonai Törzsével és az Európai Védelmi Ügynökséggel együttműködve feltérképezik a 302. sz. formanyomtatvánnyal lefedett vámügyi tevékenységeket. Emellett a Bizottság szolgálatai az Európai Védelmi Ügynökséggel szoros együttműködésben értékelik az 302. sz. formanyomtatvány uniós sablonja kidolgozásának szükségességét, ha a meglévő 302. sz. formanyomtatvány nem használható fel. Ez az értékelés a jelenlegi vámjogszabályokra gyakorolt lehetséges hatást is magában foglalja.
- 2018 végéig a Bizottság meg fogja vizsgálni a katonai műveletekhez kapcsolódó vámügyi tevékenységek egyszerűsítésének és egyszerűsítésének lehetséges módjait. Biztosítja továbbá a vonatkozó vámjogszabályok egységes alkalmazását és végrehajtását.
- A Bizottság 2018 végéig azonosítja a módosítandó jogi aktusokat, ha vannak ilyenek. Szükség esetén és a fentiek alapján a Bizottság kezdeményezi a vámügyi szabályozási kerethez és különösen az uniós vámügyi kódexhez kapcsolódó bizottsági jogi aktusok¹⁵ módosítását a 302. sz. formanyomtatványnak az azonosított vámügyi tevékenységek tekintetében történő alkalmazásának tisztázása érdekében.
- A Bizottság az Európai Külügyi Szolgálat/Európai Unió Katonai Törzsének és az Európai Védelmi Ügynökségnek bevonásával iránymutatásokat dolgoz ki a katonai tevékenységekkel kapcsolatos ügyekben a vámjogszabályok helyes és egységes végrehajtásának biztosítására. Ennek ütemterve a fent említett módosítások elfogadásától függ.
- 2018 nyaráig az Európai Védelmi Ügynökség az irányítóbizottság határozatától függően, az Európai Külügyi Szolgálat/az EU Katonai Törzsével és a Bizottság szolgálataival, valamint a tagállamok katonai és vámügyi szakértőivel való állandó koordináció mellett, a Bizottság uniós vámügyi jogi kezdeményezésének sérelme nélkül előkészít egy „A” kategóriás projektet a vámról valószínűleg.

- **Felkérjük a tagállamokat**, hogy 2020 végéig mérjék fel az uniós űrtechnológiákat is használó elektronikus rendszerek kifejlesztésének szükségességét a katonai erők és a vámhatóságok által végzett vámügyi tevékenységek kezeléséhez.

A katonai mobilitás megkönnyítése a jelenlegi hozzáadottértékadó-szabályokat is érinti. A védelmi erőfeszítésekhez és különösen a katonai mobilitáshoz szükség van olyan

¹⁵ A Bizottság (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. július 28.) a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 343., 2015.12.29., 1. o.), valamint a Bizottság (EU) 2015/2447 végrehajtási rendelete (2015. november 24.) az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 343., 2015.12.29., 558. o.).

szolgáltatásokra, mint például a képzés, a gyakorláshoz szükséges anyagok, a szállás, az étel-miszer/étkezdei szolgáltatások, az üzemanyag stb. Ezeket a szolgáltatásokat főszabályként hozzáadottérték-adó terheli. A katonai mobilitással foglalkozó ad hoc munkacsoport keretében a tagállamok megállapították, hogy az adminisztratív terhek csökkentése érdekében egyenlő bánásmódot kell alkalmazni a védelmi erőfeszítésekkel szemben, elkerülve ezáltal a katonai mobilitás késedelmét és költségeit, valamint ösztönözve a tagállamokat az együttműködésre.

Uniós szintű hozzáadottértékadó-intézkedések:

- 2018 végéig a Bizottság – az uniós tagállamokkal konzultálva és szoros együttműködésben az érintett uniós szereplőkkel – értékelni fogja az adminisztratív terhek csökkentésének lehetőségeit, valamint az uniós keretben és a NATO égisze alatt végrehajtott védelmi erőfeszítések tekintetében az általános forgalmi adó egységesített kezelésének megvalósíthatóságát.

2.3.3. Határokon átnyúló forgalmi engedély

Az ad hoc munkacsoport ütemtervében javasoltaknak megfelelően a határokon átnyúló forgalmi engedély (beleértve a diplomáciai engedélyt is) olyan terület, ahol az EU tagállamai együttműködhetnek az eljárások egységességének és/vagy hatékonyságának javítása érdekében. A határokon átnyúló forgalmi engedély a határok átlépéséhez szükséges engedélyek megszerzésére vonatkozik. Az érvényes diplomáciai engedély csökkenti az adminisztratív terheket és a katonai mobilitás lehetővé tételéhez szükséges időt. A diplomáciai engedélyekre vonatkozó meglévő technikai megállapodás már bizonyította értékét a légi közlekedés egy bizonyos részében, jóllehet tartalmaz bizonyos, az aláírók által egyedileg előírt egyértelmű korlátozásokat, mint például egyes légtérregiók vagy repülőterek kizárása, illetve bizonyos küldetések megtagadása. A hozzájáruló tagállamok által évente kibocsátott diplomáciai engedélyeket, valamint a korlátozásokat és az éjjel-nappal elérhető kapcsolatokat egy erre a célra létrehozott internetes portálon kezelik és teszik közzé.

Egy, a határokon átnyúló szállítási engedélyekre vonatkozó, a felszíni mozgásokra koncentráló megállapodás lehetőséget teremtené a katonai mobilitásnak a közúti, vasúti és belvízi közlekedésre történő kiterjesztésére. Az igazgatási eljárásokat a közös szabályok és eljárások biztosítása érdekében részben egy megállapodásban lehetne meghatározni, különösen a közös biztonság- és védelempolitika keretében végrehajtott missziók és műveletek, illetve az egyéb keretek között megvalósuló tevékenységek és gyakorlatok tekintetében, valamint a napi mozgásokra vonatkozóan.

Az általános légi forgalom szabályai szerint végrehajtott légi mozgásoknak az egységes európai égbolt égisze alatt létrehozott szabályozási keretnek kell megfelelniük. A nemzeti műveleti légi forgalmi szabályok szerint végrehajtott repüléseknél a tagállamoknak a határokon átnyúló műveletekre vonatkozó kétoldalú megállapodásokra vagy a diplomáciai engedélyekről szóló technikai megállapodásra kell támaszkodniuk. A

biztonsági információkra vonatkozó, időben történő és pontos, európai szintű jelentéstétel elősegítené az összes biztonsági követelmény teljesülésének ellenőrzését. Ezen túlmenően bizonyos létesítmények és szolgáltatások rendelkezésre állása hozzájárulna a globális légiközlekedési rendszer biztonságának, szabályszerűségének és hatékonyságának biztosításához, valamint a katonai légi műveletek követelményeinek való megfeleléshez. Ez az alapelvek közös értelmezésének elősegítésével, a legjobb gyakorlatok megosztásával és azok gyakorlati végrehajtásának nyomon követésével érhető el.

Uniós szintű kulcsintézkedések:

- Hogy támogassa a tagállamokat a határokon átnyúló engedélyekkel kapcsolatos megállapodások kidolgozásában, az Európai Védelmi Ügynökség – az Európai Védelmi Ügynökség irányítóbizottságának határozatától függően – 2018 nyaráig előkészít egy „A” kategóriás projektet a határokon átnyúló mozgások engedélyezésére vonatkozóan.
- Az Európai Védelmi Ügynökség – a „mozgás és szállítás” projektcsoporthoz keresztül – platformot biztosít az EU tagállamai és az Európai Külügyi Szolgálat/az EU Katonai Törzse, illetve a NATO közötti véleménycserére a felszíni mozgások átfutási idejéről.

Felkérjük a tagállamokat következőkre:

- A tagállamokban működő nem saját katonai eszközök engedélyezésére vonatkozó nemzeti szabályozások – különös tekintettel a korlátozásokra – jelenlegi helyzetének feltérképezése.
- Hozzájárulás az eszközök mozgására vonatkozó területspecifikus operatív követelmények meghatározásához a katonai követelmények tekintetében.
- A nemzeti szabályozási korlátozások és az azok alapjául szolgáló politikai indokok meghatározása.
- Megoldások kidolgozása a meglévő munkamódszerek és termékek felhasználásával, valamint az üzemeltetési követelmények és az észszerű politikai korlátozások közötti egyensúly megteremtésével, ezáltal biztosítva a (diplomáciai) engedélyek megadását a minimálisan szükséges nemzeti korlátozások mellett.
- Annak meghatározása, hogy szükséges-e a nemzeti szabályozás kiigazítása ott, ahol a módosított szabályozás révén elérhető a katonai mobilitás javítása, ugyanakkor – ahol feltétlenül szükséges – megőrizhetők a nem katonai jellegű korlátozások.
- Olyan területspecifikus megállapodások aláírása, amelyek egységesítik az eljárásokat, és lehetővé teszik a határokon átnyúló katonai mozgások és szállítások előzetes engedélyezését.

2.3.4. Egyéb kérdések

Az ad hoc munkacsoport ütemtervében kijelöl további nem kizárólagos cselekvési irányvonalakat is a szabályozási és eljárási kérdésekkel – a jogi szempontokat is ideértve – kapcsolatban. Ez magában foglalja a fegyveres erők európai uniós jogállásáról szóló megállapodásnak – hatálybalépése után – a katonai mobilitásra gyakorolt lehetséges hatásainak tisztázását.

Az Unión belüli katonai mobilitás javításának figyelembe kell vennie továbbá a hibrid jellegű fenyegetéseket. Ezért a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös kerete¹⁶ szerinti megfelelő intézkedések végrehajtása során figyelembe kell venni a katonai mobilitási dimenziót is.

Uniós szintű kulcsintézkedések:

- 2019 tavaszáig az Európai Védelmi Ügynökség felmérést fog végezni ezen egyéb kérdésekről, bevonva az illetékes tagállami hatóságokat, valamint a Bizottság szolgálatait és adott esetben az Európai Külügyi Szolgálatot/az EU Katonai Törzset, hogy meghatározzák a lehetséges további cselekvési irányvonalakat.
- Folyamatban: A hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés közös keretének végrehajtása során különös figyelmet kell fordítani a katonai mobilitás dimenziójára, különös tekintettel az információelemzési kapacitásra (hibrid fenyegetésekkel foglalkozó uniós információs és elemzőcsoport), valamint a kritikus infrastruktúrákat fenyegető veszélyekkel és azok ellenálló képességével kapcsolatos döntéshozatalra.

- **Felkérjük a tagállamokat**, hogy a katonai mobilitással kapcsolatban – hatálybalépése után – vegyék figyelembe a fegyveres erők európai uniós jogállásáról szóló megállapodást és annak végrehajtását.

3. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A cselekvési tervnek nincs hatása az uniós költségvetésre, kivéve a kettős felhasználású infrastruktúra esetleges jövőbeli finanszírozását, amint az a fenti 2.2. fejezetben szerepel. Ezzel összefüggésben a Bizottság a többéves pénzügyi keretre vonatkozó, soron következő javaslatában figyelembe fogja venni az EU által a kettős felhasználású projektek végrehajtásához nyújtott esetleges további pénzügyi támogatást.

4. A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

A katonai mobilitásra vonatkozó cselekvési tervet a főképviselő és a Bizottság benyújtja az uniós tagállamoknak megfontolásra és jóváhagyásra, ami lehetővé teszi annak kellő

¹⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016JC0018>

időben és összehangolt módon történő végrehajtását. A cselekvési tervet egy folyamatosan alakuló tervnek kell tekinteni, amelyet adott esetben a később felülvizsgálhatnak.

Adott esetben a főképviselő és a Bizottság – az Európai Védelmi Ügynökségnek a tagállamok védelmi miniszterei részére történő éves jelentése mellett és annak kiegészítéseként, először 2019 nyaráig – időszakos eredményjelentéseket nyújt be az EU tagállamainak e cselekvési terv végrehajtásáról.